

Facultade de Ciencias

Grao en Ciencias Ambientais

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
O01G261V01101	Física: Física	1c	6
O01G261V01102	Bioloxía: Bioloxía	1c	6
O01G261V01103	Química: Química	1c	6
O01G261V01104	Matemáticas: Matemáticas	1c	6
O01G261V01105	Xeoloxía: Xeoloxía	1c	6
O01G261V01201	Física: Ampliación de física	2c	6
O01G261V01202	Matemáticas: Ampliación de matemáticas	2c	6
O01G261V01203	Química: Ampliación de química	2c	6
O01G261V01204	Informática: Informática	2c	6
O01G261V01205	Lexislación ambiental	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS**Física: Física**

Materia	Física: Física			
Código	001G261V01101			
Titulación	Grao en Ciencias Ambientais			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Física aplicada			
Coordinador/a	Tovar Rodríguez, Clara Asunción			
Profesorado	Arguilé Pérez, Beatriz Cabrera Crespo, Alejandro Jacobo Domínguez Alonso, José Manuel Tovar Rodríguez, Clara Asunción			
Correo-e	tovar@uvigo.es			
Web	http://movi.uvigo.es/			

Descripción xeral 1. Introdución á materia e contextualización

1.1. Perfil dos créditos da materia

Esta materia proporciona ao alumno os conceptos básicos da Física que lle serán útiles para a mellor comprensión do resto de materias específicas do campo alimentario, que teñen carácter tecnolóxico. Tamén prepara ao alumno para tratar científicamente datos experimentais obtidos no laboratorio, e iniciarse no manexo do método científico como ferramenta básica, que lle vai a permitir colgar soltura na descripción e análise dos datos experimentais.

Pensando tamén no acceso dos alumnos do Ensino Secundario á titulación, esta materia facilitará a homoxeneización do nivel de coñecementos, con vistas nas materias específicas que han cursar no campo alimentario. Estes coñecementos básicos, imprescindibles para calquera titulado de grao, son os que sustentan a capacidade de análise e de razonamento, así como a formación do criterio científico imprescindible para todo profesional universitario.

1.2. Situación e relacións no plan de estudos

A materia de Física é unha materia de Formación Básica do primeiro curso do Grao en Ciencia e Tecnoloxía de Alimentos , que pertence ao primeiro cuadrimestre e consta de 6 créditos ECTS.

Esta disciplina proporciona unha base fundamental para a compresión de materias posteriores da titulación como, por exemplo, «Ampliación de Física».

O obxectivo xeral que se persegue coa materia de Física é ofrecerlle ao estudiante unha presentación unitaria da Física a nivel introductorio, facendo #énfase nas ideas básicas que constitúen o fundamento da Física. Ao mesmo tempo preténdese introducir o estudiante no método científico, así como no emprego de fontes bibliográficas e técnicas de documentación. Así mesmo, perséguense espantar ou manter no alumno unha actitude de observación científica que o impulse a afondar nos coñecementos da natureza e a desenvolver a súa capacidade crítica, satisfacendo á súa vez o desexo de coñecementos que xa posúa.

Como obxectivos xenerais a conseguir coa materia de Física pódense enumerar os seguintes:

1.- Proporcionar ao alumno os conceptos físicos fundamentais para capacitarlo no traballo coas diferentes magnitudes escalar e vectoriais.

2. Transmitir ao alumno o papel da Física no campo da enxeñaría, como disciplina fundamental, na súa formación tecnolóxica.

3.- Debido a que a materia de Física consiste nun curso á Física que, posteriormente, será ampliado na materia do segundo cuadrimestre «Ampliación de Física», é interesante a comunicación co profesorado que impartirá a devandita materia para que teña un coñecemento detallado do contido impartido na materia de «Física» e poida así adecuar os contidos das mencionadas materias.

4. É interesante darlle materia de «Física» unha visión práctica que non pode reducirse únicamente ao traballo de aula. As experiencias no laboratorio han desempeñar un papel esencial na materia, con dous obxectivos fundamentais: o afianzamento nos alumnos dos coñecementos básicos desenvolvidos nas clases teóricas e a adquisición da destreza experimental necesaria para o traballo nun laboratorio.

Resultados de Formación e Aprendizaxe**Código**

A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudio) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B1	Que os estudiantes sexan capaces de desenvolver habilidades de análises, sínteses e xestión da información no sector agroalimentario e do medio ambiente.
B2	Que os estudiantes sexan capaces de adquirir e aplicar habilidades e destrezas de traballo en equipo.

C1 Coñecer e comprender os fundamentos físicos, químicos e biolóxicos relacionados co medio e os seus procesos tecnolóxicos.

D1 Capacidad de análise, organización e planificación.

D3 Comunicación oral e escrita na lingua nativa e estranxeira.

D4 Capacidad de aprendizaxe autónoma e xestión da información.

D5 Capacidad de resolución de problemas e toma de decisións

D9 Traballo en equipo de carácter interdisciplinar

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

RA1

A3

adquirir coñecementos básicos para operar con magnitudes físicas vectoriais: gradiente, diverxencia, rotacional.

RA2

A4

Desenvolver as habilidades da aprendizaxe definindo os vectores velocidad e aceleración cos seus compoñentes intrínsecas.

RA3:

B1

aprender a razoar usando os principios de conservación da enerxía, momento lineal, momento angular, para adquirir as ferramentas básicas da análise científico.

RA4:

B2

razoar de modo crítico os efectos da rotación terrestre en sistemas en repouso, con movemento uniforme e acelerado.

RA5:

C1

Describir medios continuos ideais: sólido ríxido, sólido elástico e fluido.

RA6:

D3

Solucionar problemas que involucran as magnitudes físicas descritas en RA1-RA5.

RA7: entender os fenómenos de superficie en fluidos, a elasticidade dos sólidos, e a viscosidad de fluidos, expondo cuestiós curtas e exercicios.

D4

RA8: saber determinar medidas experimentais e expresalas nunha memoria científica.

D1

RA9:

D5

Aprender a resolver problemas manexando as magnitudes físicas mencionadas nos contidos do programa.

RA10

D9

Adquirir a capacidade de analizar os datos e os resultados de exercicios de mecánica cos seus compañeiros, analizando posibles implicacións na industria alimentaria.

Contidos

Tema

1. Campos escalar e vectorial.

- 1.1 Magnitudes físicas: dimensións e unidades.
- 1.2 Tipos de vectores. Operacións vectoriais.
- 1.3. Noción de campo físico: clasificación e representación gráfica.
- 1.4 Gradiente dun campo escalar.
- 1.5 Campos de forzas conservativos. O potencial.
- 1.6 Fluxo e circulación dun campo vectorial.
- 1.7 Diverxencia dun campo vectorial. Significado físico. Teorema de Gauss.
- 1.8 Rotacional dun campo vectorial: teorema de Stokes. Significado físico.

2. Cinemática do punto.

- 2.1 Vector desprazamento.
- 2.2 Derivada dun vector respecto ao tempo. Velocidade (media, instantánea e relativa).
- 2.3 Aceleración. Compoñentes intrínsecas.
- 2.4 Tipos de movementos: rectilíneo e circular.

3. Dinámica da partícula e dos sistemas de partículas.

- 3.1 Lei da inercia.
- 3.2 Principio fundamental da dinámica.
- 3.3 Forza da gravidade: o peso.
- 3.4 Terceira lei de Newton.
- 3.5 Traballo e enerxía mecánica. Principio de conservación. Forzas dissipativas
- 3.6 Centro de masas. Movemento do centro de masas. Lei da conservación do momento lineal.

4. Sólido ríxido.

- 4.1 Velocidade e aceleración angular.
- 4.2 Momento de inercia.
- 4.3. Momento dunha forza e momento angular. Principio de conservación do momento angular.
- 4.4 Enerxía cinética de rotación.

5. Elasticidade e movemento armónico.	5.1 Lei de Hooke: sólido elástico ideal. 5.2 Movemento armónico. Péndulo simple. 5.3 Movemento armónico amortecido: compoñentes elástica e viscosa da materia.
6. Estática de fluídos: principio fundamental. Fenómenos de superficie.	6.1 Densidade. Presión. Principio fundamental da hidrostática. 6.2 Flotación e principio de Arquímedes. 6.3 Fenómenos de superficie: Leis de Jurin e Tate.
Programa de prácticas	0.- Cálculo das incertezas nas medidas experimentais.
0.- Determinación dos erros nas medidas.	1.- Comprobación experimental do teorema de Steiner. Medida dos momentos de inercia de distintas figuras xeométricas: barra, esfera, disco perforado.
1.- Teorema de Steiner.	2.- Dinámica de fluídos: comprobación experimental da lei de Hagen-Poiseuille. Determinación experimental da viscosidade da auga a temperatura ambiente.
2.- Dinámica de fluídos.	3.- Determinación experimental do momento de inercia dun disco, a partir do momento exercido por unha forza transmitida por un fío até o disco rotante.
3.- Momento dunha forza, momento angular.	4.- Medida da influencia da temperatura na viscosidade dun fluído en fase líquida, utilizando o viscosímetro Höppler.
4.- Lei de Arrhenius.	5.- Obtención da tensión superficial da auga empregando o método do anel de Nouy.
5- Fenómenos de superficie.	6.- Análise cualitativa do comportamento dun oscilador armónico amortecido e forzado.
6.- Oscilador armónico	7.- Estudo da influencia da masa e da lonxitude da corda no período do péndulo simple.
7.- Estudo da dinámica do Péndulo simple	8.- Análise da mecánica do disco de Maxwell: principio da conservación da enerxía mecánica.
8.- Análise do principio da conservación da enerxía (disco de Maxwell).	9.- Estudo da influencia da masa e da rixidez do resorte no período do mesmo.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	28	66	94
Prácticas de laboratorio	14	14	28
Seminario	14	14	28

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Exposición dos fundamentos teóricos, que o/a estudiante precisa coñecer, para realizar as prácticas de laboratorio e resolver problemas, exercicios e cuestións curtas, de Física básica. A teoría impartirse empregando o método expositivo, e participativo no que o estudiante poderá intervir directamente, na exposición das principais ideas asociadas aos contidos, mediante preguntas curtas individuais, que estimulan a atención dos alumnos e fan mais dinámica a sesión maxistral.
Prácticas de laboratorio	As prácticas impartiranse no laboratorio durante unha semana, coa finalidade de que os alumnos adquiran as destrezas propias do método científico: observación, experimentación, tratamiento dos datos e análise numérica dos resultados. Esas sesións prácticas irán precedidas dunhas clases onde se lles indicará o método de cálculo informático das incertezas, experimentais e estadísticas.
Seminario	Antes de impartir as clases de seminario, os alumnos dispoñen no Moovi, de boletíns para cada tema, co fin de que poidan pensar nos exercicios que se expoñen antes da súa realización nas horas de seminario. Deste xeito preténdese unha participación activa de cada alumno, e fomentar o seu espírito racional.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción

Seminario	Nos seminarios, farase un seguimento persoal de cada alumno, tratando de resolver as dúbidas que lle xurdirán, no seu proceso de aprendizaxe. Ademais fomentarase o espírito racional, para que cada estudiante poida desenvolver adecuadamente as súas facultades cognitivas, segundo o seu nivel de coñecementos. Esta atención personalizada desenvolverase directamente na aula, e tamén de forma individualizada, e vía telemática utilizando o Campus Remoto.
Prácticas de laboratorio	Nas prácticas de laboratorio tamén se fará seguimento persoal de cada alumno, tratando de resolver as dúbidas que lle xurdirán, no seu proceso de aprendizaxe práctica. Ademais fomentarase o espírito crítico/científico, para que cada estudiante desenrole as súas facultades cognitivas, segundo o nivel de coñecementos que posúe. Esta atención personalizada desenvolverase presencialmente (directamente no laboratorio) e tamén de forma individualizada, nas horas de titoría. Tamén por vía telemática mediante o Campus Remoto.
Lección magistral	Nas clases de teoría farase tamén un seguimento persoal, tratando de resolver as dúbidas que lle xurdirán, segundo as cuestións que van expondo. Ademais fomentarase o espírito racional, para que cada estudiante poida desenvolver adecuadamente as súas facultades cognitivas, segundo o nivel de coñecementos que posúe. Esta atención personalizada desenvolverase presencialmente (directamente na aula) e tamén de forma telemática mediante o Campus Remoto.

Avaliación

	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Lección magistral	Evaluarse có exame escrito: RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA6, RA7, RA9, RA10.	40 A4	A3 B1 C1 D3 D4 D5 D9	D1
Prácticas de laboratorio	Có exame e a memoria de prácticas evalúase o RA8.	25		D3 D4 D5 D9
Seminario	Evaluase cun exame dos exercicios feitos e propostos en boletíns e outras cuestións cortas Avalíase RA6, RA7, RA9	35		D1

Outros comentarios sobre a Avaliación

A modalidade de avaliacion preferente é a Avaliación Continua. Aquel alumno que deseche a Avaliación Global (100% da calificación no exame oficial) debe comunicalo ó responsable da materia, por e-mail (tovar@uvigo.gal) ou a través da plataforma Moovi, nun prazo non superior a un mes dende o comienzo da docencia da materia.

2.- A realización con éxito das prácticas e condición esencial para superar a materia. As faltas de asistencia as prácticas se estiveran debidamente xustificadas, compensaránse con outras tarefas.

Datas de exames:

Fin de carreira: 20/09/2023; hora: 10 h.

Primera edición: 19/01/2024; hora: 16 h

Segunda oportunidade: 04/07/2024; hora: 10 h

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Tipler P.A., **Física**, 3, Reverté, 2010

Martín Bragado, **Física General** (<http://www.ele.uva.es/~imartin/libro/index.html>,

Burbano, S, **Problemas de Física General**, Aguilar,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Física: Ampliación de física/O01G041V01202

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Matemáticas: Matemáticas/O01G041V01104

DATOS IDENTIFICATIVOS

Bioloxía: Bioloxía

Materia	Bioloxía: Bioloxía			
Código	001G261V01102			
Titulación	Grao en Ciencias Ambientais			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Bioloxía vexetal e ciencias do solo			
Coordinador/a	Rodríguez Flores, María Shantal			
Profesorado	Escuredo Pérez, Olga Rodríguez Flores, María Shantal			
Correo-e	mariasharodriguez@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral				

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e soluciones a un público tanto especializado como non especializado
B1	Que os estudantes sexan capaces de desenvolver habilidades de análises, sínteses e xestión da información no sector agroalimentario e do medio ambiente.
B3	Que os estudantes sexan capaces de desenvolver habilidades persoais de razonamiento crítico e constructivo.
C1	Coñecer e comprender os fundamentos físicos, químicos e biolóxicos relacionados co medio e os seus procesos tecnolóxicos.
D1	Capacidade de análise, organización e planificación.
D3	Comunicación oral e escrita na lingua nativa e estranxeira.
D4	Capacidade de aprendizaxe autónoma e xestión da información.
D5	Capacidade de resolución de problemas e toma de decisións
D9	Traballo en equipo de carácter interdisciplinar

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Facilitar a capacidade de síntese e análise e fomentar o traballo en equipo mediante a toma de decisiones razoadas e consensuadas.	B1 C1 D1 B3 D5 D9
Se indica como 1 na avaliación	
Coñecemento dos fundamentos biolóxicos con especial referencia a unidade celular, aos procesos que nela se desenvolven e a diversidade biolóxica como pilar importante dos procesos tecnolóxicos alimentarios. Se considera resultado número 2	A3 C1 A4 D3 Se considera resultado de aprendizaxe 3 D4
Os estudantes deberán ser capaces de recabar información sobre temas relevantes relacionados coa materia, analizar, xestionar e transmitir de forma oral e escrita.	A3 C1 D1 A4 D3 Se considera resultado de aprendizaxe 3 D4

Contidos

Tema

Introdución a ciencia da Bioloxía.	A Bioloxía como ciencia. Moléculas esenciais para a vida.
Bioloxía celular e histoloxía.	As células como elementos vitais. Tipos celulares. Ciclo celular e reproducción celular. Tecidos animais e vexetais.
Diversidade dos organismos.	Diversidade biolóxica e clasificación. Características principais dos organismos do reino monera. Características principais de protistas. Características principais de fungos. Plantas vasculares. Plantas non vasculares. Grupos de animais e características diferenciais.
Materia e enerxía nos seres vivos.	Principios de Metabolismo. Fotosíntese.

Xenética e evolución.

Estrutura do xen e transferencia da información xenética.
Herdanza e evolución.
Introdución á enxeñaría xenética.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	12	24	36
Prácticas de laboratorio	14	21	35
Traballo tutelado	2	4	6
Lección maxistral	28	21	49
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	1	1
Exame de preguntas obxectivas	0	1	1
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	0.5	0.5
Traballo	0	0.5	0.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	0	21	21

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Seminario	Trátanse temas relacionados con cada un dos bloques temáticos. Consistirá na lectura e interpretación de textos que poden implicar ou non a resolución de exercicios.
Prácticas de laboratorio	Realizáranse prácticas de microscopía e de observación de distintos grupos de organismos. Serán tuteladas polo profesor pero con autonomía para cada alumno. Cada estudiante elaborará unha memoria das actividades realizadas.
Traballo tutelado	Elaboración dun traballo tutelado individual sobre os aspectos biolóxicos dun organismo de interés na industria alimentaria.
Lección maxistral	Explicación en aula de cada tema. A súa maxistral ten por obxecto facilitar a formación básica dos estudiantes nesta materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Lección maxistral	Durante a docencia presencial e en títorías
Seminario	Durante a docencia presencial e en títorías
Prácticas de laboratorio	Durante a docencia presencial e en títorías
Traballo tutelado	En horario de seminarios e en títorías
Probas	Descripción
Resolución de problemas e/ou exercicios	Na realización da proba
Exame de preguntas obxectivas	Na realización da proba
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Nas clases prácticas e en horas de titoría
Traballo	En títorías
Exame de preguntas de desenvolvemento	

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Traballos tutelados derivados das clases de seminarios. Avalíase o resultado de aprendizaxe 1 e 3	15 A3 A4	B1 B3	C1 D1 D3 D4 D5 D9
Exame de preguntas obxectivas	Mediante proba tipo test analizaránse cuestións relativas á formación proporcionada durante as clases maxistrais e os seminarios. Avalíase o resultado de aprendizaxe 2	30	B1 B3	D1 D3 D4 D5 D9
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Informe das actividades realizadas Actitude durante a realización e calidade da actividade. Avalíase o resultado de aprendizaxe 1	10 B1 B3	C1	

Traballo	Actitude durante a realización e calidade da actividad. Avalíase o resultado de aprendizaxe 1 e 3	5 A4	A3 B3	B1 C1	D1 D3 D4 D5 D9
Exame de preguntas de desenvolvemento	Cuestións relativas á formación proporcionada durante as clases maxiestrals e os seminarios. Avalíase o resultado de aprendizaxe 2	40		B1 B3	D1 D3 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

A modalidade de avaliação preferente é a Avaliación Continua. Aquel alumno que deseje a Evaluación Global (el 100% da calificación no exame oficial) debe comunicarse ao responsable de materia, por correo electrónico ou a través da plataforma Moovi, nun prazo non superior a un mes desde o comienzo da docencia de a materia.

A puntuación das diferentes actividades será aplicable as convocatorias oficiais de 1º e 2º edición (xaneiro e xullo).

Na convocatorias extraordinaria (fin de grado) avaliarase mediante un exame cuxa puntuación representará o 100%.

As datas oficiais de exame son as seguintes:

1ª edición: 25/01/2024 (10:00h)

2ª edición: 09/07/2024 (10:00h)

Fin de carreira: 22/09/2023 (10:00h)

En caso de error na transcripción das datas de exámenes, as válidas son as publicadas no tablón de anuncios e na web da Facultade de Ciencias.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

AUDESIRK T., **Biología: la vida en la tierra**, 8, Prentice Hall Hispanoamericana, 2008

FREEMAN et al.,, **Fundamentos de Biología**, 5, Pearson, 2014

SOLOMON ET AL, **Biología**, Cengage Learning, 2013

Megías et al, **Atlas de Histología Vegetal y Animal**,

Bibliografía Complementaria

Aira M. J., **Manual de Prácticas de Botánica**, 1, USC, 2014

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS

Química: Química

Materia	Química: Química			
Código	O01G261V01103			
Titulación	Grao en Ciencias Ambientais			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición				
Departamento	Química Física			
Coordinador/a	Vila Romeu, Nuria			
Profesorado	Astray Dopazo, Gonzalo Mejuto Fernández, Juan Carlos Soria López, Antón Vila Romeu, Nuria			
Correo-e	nvromeu@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral				

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética	
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado	
B1	Que os estudiantes sexan capaces de desenvolver habilidades de análises, sínteses e xestión da información no sector agroalimentario e do medio ambiente.	
B2	Que os estudiantes sexan capaces de adquirir e aplicar habilidades e destrezas de traballo en equipo.	
C1	Coñecer e comprender os fundamentos físicos, químicos e biolóxicos relacionados co medio e os seus procesos tecnolóxicos.	
D1	Capacidade de análise, organización e planificación.	
D3	Comunicación oral e escrita na lingua nativa e estranxeira.	
D4	Capacidade de aprendizaxe autónoma e xestión da información.	
D5	Capacidade de resolución de problemas e toma de decisións	
D8	Capacidade de razonamento crítico e autocriticó	
D9	Traballo en equipo de carácter interdisciplinar	

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
RA1: Coñecer os principios básicos da Química. Coñecer e comprender os conceptos básicos do enlace e da estructura da materia. Coñecer e comprender as propiedades xerais dos distintos estados de agregación da materia. Coñecer e comprender o concepto de disolución.	A3 A4	C1	
RA2: Interpretar e utilizar a linguaxe da Química. Utilizar correctamente gráficos e datos. Utilizar los medios bibliográficos disponibles. Adquirir habilidades na preparación de disoluciones.	A3 A4	B1 B2	D1 D3
Capacidade de resolver problemas relacionados cos conceptos básicos da Química. Capacidade de expoñer de forma oral e escrita coñecementos e argumentos.			D4 D5 D8
RA3: Capacidade de relación e traballo en equipo. Saber expoñer e escutar argumentos. Saber identificar perigos e comportarse nun laboratorio.	A3	B2	D9

Contidos

Tema

Principios básicos de Química	Obxecto da Química. Materia: elementos e compostos, estados de agragación. Escala de pesos/masas atómicas. Concepto de mol. Fórmulas e ecuacións químicas. Cambios químicos. Leis experimentais da Química. Leis ponderais. Lei de conservación da materia.
Estructura da materia: o átomo.	Teoría atómica de Dalton. Hipótese de Avogadro. Teoría atómica de Rutherford. Teoría atómica de Bohr. Correccións á teoría atómica de Bohr. Teoría cuántica. O átomo de hidróxeno. Átomos polielectrónicos. Táboa periódica e propiedades periódicas. Presentación xeral do enlace químico.
Enlace iónico	Modelo iónico de enlace. Aspectos enerxéticos e aspectos estruturais do enlace iónico.

Enlace covalente	Ideas de Lewis. Tipos de enlace covalente e polaridade dos enlaces. Hibridación de orbitais atómicos. Teoría de repulsión dos pares electrónicos da capa de valencia: xeometría molecular. Teorías de enlace: teoría do enlace de valencia e teoría de orbitais moleculares. Resonancia. Enlace covalente coordinado.
Enlace metálico	Enlace metálico. Sólidos metálicos. Propiedades dos metais.
Interacciones intermoleculares	Interacciones intermoleculares e estados de agregación da materia.
Disolucións	Disolucións. Tipos e formas de expresar a súa concentración. Presión de vapor. Disolucións ideais. Disolucións de electrólitos. Propiedades coligativas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	28	28	56
Seminario	14	30.8	44.8
Resolución de problemas	0	9.7	9.7
Prácticas de laboratorio	14	7	21
Traballo tutelado	0	12	12
Exame de preguntas obxectivas	0	3.5	3.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	2.7	2.7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Programa de clases teóricas: o obxectivo é transmitirlle ao alumno os coñecementos básicos da materia.
Seminario	Programa de seminarios: ao longo do curso iránselle propoñendo ao alumno diferentes cuestiós que despois serán discutidas na aula. Recomendarase a lectura e análise de libros sobre algún dos contidos obxecto de estudio nesta materia para que os alumnos lles expoñan aos seus compañeiros os aspectos más relevantes e as súas propias conclusiós.
Resolución de problemas	Colección de problemas: ao longo do curso subministránselle ao alumno distintos boletíns de problemas similares aos resoltos durante os seminarios, e o alumno disporá das solucións a través da plataforma Moovi. Tamén poderá solicitar aclaracións, ben en seminarios, ben en titorías.
Prácticas de laboratorio	Programa de prácticas de laboratorio: o obxectivo é visualizar algúns dos contidos básicos da materia, así como familiarizalo co laboratorio de química.
Traballo tutelado	O alumno realizará un traballo sobre a ampliación dalgún tema do temario. O progreso deste traballo será supervisado en titorías.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Resolución de problemas	O alumno disporá de boletíns de exercicios e cuestiós a través da plataforma Moovi. Moitos destes exercicios e dúbidas resolveranse durante os seminarios. Os alumnos poderan acudir as titorías para obter as aclaracións que considern necesarias.
Prácticas de laboratorio	Utilizarse a plataforma Moovi para poñer a disposición dos alumnos os guións das prácticas de laboratorio propostas, así como outro material coa información necesaria.
Traballo tutelado	O alumno realizará un traballo sobre a ampliación dalgún tema do temario. O progreso deste traballo será supervisado nas titorías.

Avaluación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Prácticas de laboratorio	Realizarase un exame de prácticas ao finalizar as mesmas Resultados de aprendizaxe: RA1-RA3.	20	A3 A4	B1 B2	C1 D3 D4 D5 D8 D9	D1

Traballo tutelado	Realización do traballo	5	A3 A4	B1 B2	C1	D1 D3 D4 D5 D8 D9
	Resultados de aprendizaxe: RA1-3.					
Exame de preguntas obxectivas	Resolución dos cuestionarios relativos a cada tema e exercicios	5	A3 A4		C1	
	Resultados de aprendizaxe: RA1.					
Resolución de problemas e/ou exercicios	O exame parcial constará de problemas de estequiométría e de una proba de formulación química.	30	A3 A4	B1 B2	C1	D1 D3 D4 D5 D8 D9
	Resultados de aprendizaje evaluados: RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA7, RA9					
Resolución de problemas e/ou exercicios	O exame final constará de catro problemas representativos da materia impartida ou cuestíons curtas, e de 10 preguntas tipo test (verdadeiro/falso).	40	A3 A4	B1 B2	C1	D1 D3 D4 D5 D8 D9
	Resultados de aprendizaje evaluados: RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA7, RA9					

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os alumnos que por motivos laborais non podan asistir a clase deberán realizar as actividades propostas na plataforma de teledocencia e realizar a probas presenciais.

A modalidade de evaluación preferente é a Evaluación Continua. Aquel alumno que desexe a Evaluación Global (o 100% da calificación no exame oficial) debe comunicalo ao responsable da materia, por email (a nvromeu@uvigo.gal) o a través da plataforma Moovi, nun prazo non superior a un mes dende o comenzo da docencia da materia.

As datas das probas fináis presenciáis son:

- Convocatoria Fin de Carreira: 26 de setembro de 2023, 10 h. O alumno que opte por examinarse nesta convocatoria será avaliado únicamente có exame (que valdrá o 100% da nota). No caso de non asistir a dito exame, o de non aprobalo, pasará a ser avaliado do mesmo modo que o resto de alumnos.
- Convocatoria 1ª Edición: 7 de novembro de 2023, 10 h.
- Convocatoria 2ª Edición: 8 de Xullo de 2024, 10 h. O alumno que opte por examinarse nesta convocatoria será avaliado únicamente có exame (que valdrá o 100% da nota)

No caso de erro na transcripción das datas dos exámenes, as válidas son as aprobadas oficialmente e publicadas no taboéiro de anuncios e na web do Centro.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

R. Chang, **Química**, 9, Mc Graw Hill, 2007

R.H. Petrucci, **Fundamentos de Química**, 10, Pearson, Prentice Hall Iberia, 2011

P. Atkins, L. Jones, **Química**, 5, E. M. Panamericana, 2012

B. H. Masterton, C. N. Harley, **Química**, 4, Thomson, 2011

E. Quiñoá Cabana, **Nomenclatura y formulación de los compuestos inorgánicos**, 2, Mc Graw Hill, 2006

M.R. Fernández, J.A. Hidalgo, **1000 problemas de química general : estados de agregación, estructura atómica, transformaciones químicas**, 1, Everest, 1990

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Química: Ampliación de química/O01G261V01203

DATOS IDENTIFICATIVOS

Matemáticas: Matemáticas

Materia	Matemáticas: Matemáticas			
Código	O01G261V01104			
Titulación	Grao en Ciencias Ambientais			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Matemática aplicada I			
Coordinador/a	Berriochoa Esnaola, Elías Manuel María			
Profesorado	Berriochoa Esnaola, Elías Manuel María			
Correo-e	esnaola@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral				

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética	
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e soluciones a un público tanto especializado como non especializado	
B1	Que os estudantes sexan capaces de desenvolver habilidades de análises, sínteses e xestión da información no sector agroalimentario e do medio ambiente.	
B2	Que os estudantes sexan capaces de adquirir e aplicar habilidades e destrezas de traballo en equipo.	
C2	Coñecer e comprender os fundamentos básicos de matemáticas e estatística que permitan adquirir os coñecementos específicos relacionados co medio e os procesos tecnolóxicos.	
D1	Capacidade de análise, organización e planificación.	
D3	Comunicación oral e escrita na lingua nativa e estranxeira.	
D4	Capacidade de aprendizaxe autónoma e xestión da información.	
D5	Capacidade de resolución de problemas e toma de decisións	
D9	Traballo en equipo de carácter interdisciplinar	

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
RA1.- Adquirir os coñecementos matemáticos e a capacidade para expor e resolver algúns dos problemas matemáticos que poden exporse no desenvolvemento dos CC.AA. Adquirir a aptitude para aplicar os coñecementos sobre álgebra lineal, cálculo diferencial e integral e estatística. Adquirir ou mellorar a aptitude para intercambiar coñecementos con profesores e compañeiros.	A3 B1 C2 A4
RA2.- Capacidade para analizar e expor problemas en termos matemáticos e interpretar as solucións en termos reais.	A3 B1 D1 A4 D3 D4 D5 D9
RA3.- Adquirir a capacidade para interpretar e asimilar as formulacións doutras persoas, sendo capaz de intercambiar información, puntos de vista e formulacións utilizando tanto a linguaxe habitual como o científico como o matemático.	A3 B1 D1 A4 B2 D3 D4 D5 D9

Contidos

Tema

Álgebra lineal.	1.- Espazos vectoriais. 2.- Aplicacións lineais. 3.- Matrices e determinantes. 4.- Resolución de sistemas de ecuacións lineais.
Cálculo diferencial.	5.- Funcións reais de variable real, límites e continuidade. 6.- Derivación. Teoremas relacionados e aplicacións.
Cálculo integral.	7.- Integral de Riemann. 8.- Cálculo de primitivas. 9.- Aplicacións da integración.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	14	28	42
Traballo tutelado	2	32	34
Lección maxistral	26	45	71
Exame de preguntas de desenvolvemento	0	3	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Seminario	Ademais da resolución de problemas e cuestións, facilitarase que o alumno aprenda o manexo dalgún software matemático, percibindo que a forma adecuada de facer matemáticas require do mesmo.
Traballo tutelado	O alumno deberá aprender de forma autónoma determinadas técnicas matemáticas de nivel medio.
Lección maxistral	Os temas que se van a impartir exponeranse coa axuda de presentacións, que se completarán con explicacións detalladas na lousa. O alumno deberá acudir ás fontes bibliográficas e aprender a buscar a información non facilitada en clase; desta maneira, incentivárase a aprendizaxe autónoma.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Lección maxistral	Realizaranse tutorías para o seguimiento dos alumnos, tamén para a resolución de dúbidas das clases teóricas e prácticas e, por último, para prácticas de laboratorio.
Seminario	Realizaranse tutorías para o seguimiento dos alumnos, tamén para a resolución de dúbidas das clases teóricas e prácticas e, por último, para prácticas de laboratorio.
Traballo tutelado	Realizaranse tutorías para o seguimiento dos alumnos, tamén para a resolución de dúbidas das clases teóricas e prácticas e, por último, para prácticas de laboratorio.

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Exame ao final da materia (duas pruebas). Asistencia, participación e resolución de problemas e exercicios durante a realización das prácticas de laboratorio. RA1 RA2 e RA3.	30	A3	B1	C2	
Traballo tutelado	Valoración dos propios traballos e exame (duas pruebas) no seu caso sobre os coñecementos adquiridos. RA1, RA2 e RA3.	30	A3 A4	B1 B2	C2 D1 D3 D4 D5 D9	D1 D3 D4 D5 D9
Lección maxistral	Exame ao final da materia (duas pruebas). RA1 e RA2.	40	A3 A4	B1	C2	D1 D3 D4 D5 D9

Outros comentarios sobre a Avaliación

A modalidade de avaliação preferente é a Avaliación Continua. Aqueles alumnos que desexen realizar a Avaliación Global (100% da nota do exame oficial) deberán comunicalo ao responsable da materia, por correo electrónico ou a través da plataforma Moovi, nun prazo non superior a un mes desde o inicio da impartición da materia

Os alumnos que non se acollan ao sistema de avaliação continuada durante o período presencial poderán examinarse nas datas sinaladas pola Facultade (100% de la nota) . En Segunda Edición celebrarase un exame na data sinalada pola Facultade de Ciencias. En caso de erro na transcripción das datas dos exames, as válidas son as aprobadas oficialmente e publicadas no taboleiro de anuncios e na web do Centro.

As datas e horas sinaladas pola Facultade de Ciencias para a realización dos exames son

Fin de Carreira 18/09/2023 ás 10 horas.
Primeira Edición 23/01/2024 ás 10 horas.
Segunda Edición 02/07/2024 ás 10 horas.

Os alumnos con responsabilidades laborais (ou de índole similar) e que non poidan asistir de modo regular ás clases poderán examinarse nas datas sinaladas pola Facultade.

Convocatoria fin de carreira: o alumno que opte por examinarse en fin de carreira será avaliado únicamente co exame (que valerá o 100% da nota). En caso de non asistir ao devandito exame, ou non aprobalo, pasará a ser avaliado do mesmo xeito que o resto de alumnos.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Ayres, Frank, **Cálculo diferencial e integral**, 3ª edición, McGraw-Hill, 1990
Ayres, Frank, **Cálculo**, 4ª edición, McGraw-Hill, 2001
Barbolla, Rosa, **Álgebra lineal y teoría de matrices**, 1ª edición, Prentice Hall, 1998
Spiegel, Murray, **Estadística**, 3ª edición, McGraw-Hill, Interamericana, 2002

Bibliografía Complementaria

Recomendación

Materias que continúan o temario

Matemáticas: Ampliación de matemáticas/O01G261V01202

DATOS IDENTIFICATIVOS

Xeoloxía: Xeoloxía

Materia	Xeoloxía: Xeoloxía			
Código	O01G261V01105			
Titulación	Grao en Ciencias Ambientais			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Xeociencias mariñas e ordenación do territorio			
Coordinador/a	Seara Valero, José Ramón			
Profesorado	Seara Valero, José Ramón			
Correo-e	jsvalero@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral				

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética	
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado	
B1	Que os estudantes sexan capaces de desenvolver habilidades de análises, sínteses e xestión da información no sector agroalimentario e do medio ambiente.	
B2	Que os estudantes sexan capaces de adquirir e aplicar habilidades e destrezas de traballo en equipo.	
C10	Coñecer e comprender os conceptos relacionados co clima e o cambio global.	
D1	Capacidade de análise, organización e planificación.	
D3	Comunicación oral e escrita na lingua nativa e estranxeira.	
D4	Capacidade de aprendizaxe autónoma e xestión da información.	
D5	Capacidade de resolución de problemas e toma de decisións	
D9	Traballo en equipo de carácter interdisciplinar	

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
*RA3.- Solvencia na redacción de informes técnicos.	A3 B1 D1 A4 B2 D5 D9
*RA4.- Solvencia na presentación oral de conclusións e adquisición dun correcto vocabulario xeolóxico.	A4 C10 D1 D3 D4
*RA5.- Coñecer os conceptos básicos e principios fundamentais da Xeoloxía.	A3 C10
*RA6.- Coñecer o estado de coñecementos e as tendencias evolutivas da Xeoloxía.	C10
*RA7.- Coñecer os materiais xeolóxicos, xéneses, características, comportamento e a súa importancia para as actividades humanas.	C10
*RA8.- *Discernir e interpretar os datos xeolóxicos.	C10 D1
*RA9.- Aprender a toma de datos en campo.	B1 C10 D1 B2
*RA10.- Familiarizarse coa visión espacial dos corpos xeolóxicos.	C10 D5
*RA11.- Familiarizarse coa visión temporal dos sucesos xeolóxicos.	C10 D5

Contidos

Tema

A.- Introdución á Xeoloxía.	1.- Introdución á Xeoloxía
B.- A Terra	2.- O Sistema Solar e a Terra como astro 3.- Estrutura e composición da Terra. 4.- As capas fluídas da Terra: atmosfera e *hidrosfera.
C.- Os minerais	5.- Natureza física e química da materia mineral. 6.- Minerais: silicatos e non silicatos.

D.- Procesos Endóxenos	7.- A deformación das rocas: pliegues e fallas. 8.- Deriva continental e tectónica de placas. 9.- Magmatismo: plutonismo e vulcanismo 10.- Metamorfismo
E.- Procesos Exógenos	11.- Modelado do relevo. Os axentes do modelado 12.- Sistemas morfoclimáticos 13.- Sistemas azonais 14.- Rocas sedimentarias.
F.- Contexto xeolóxico de Galicia	15.- Xeoloxía de Galicia
G.- Xeoloxía e medio ambiente.	16.- Xeoloxía e medio ambiente

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	28	56	84
Seminario	14	17	31
Prácticas de laboratorio	4	5	9
Traballo tutelado	0	5	5
Saídas de estudio	10	10	20
Exame de preguntas de desenvolvimento	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Exposición onde, en primeiro lugar, farase unha introdución do tema que se vai a tratar (aproximadamente dous minutos). Posteriormente, desenvolverase o tema empregando para iso diagramas e imaxes (diapositivas, vídeos) de procesos xeolóxicos (48 min.). No últimos cinco minutos farase un repaso dos aspectos más importantes e obteranse conclusións.
Seminario	Actividade onde se desenvolverán conceptos e técnicas que complementen os das clases teóricas.
Prácticas de laboratorio	Actividade na que se explicarán os fundamentos para coñecer os principais minerais e rocas da Terra e recoñecemento de mostras de man por parte dos alumnos.
Traballo tutelado	Traballo autónomo de temas plantexados nas sesions maxistraes e/o seminarios
Saídas de estudio	Actividade na que se identificarán sobre o terreo os diferentes tipos de rocas, os procesos que as orixinaron, as principais estruturas tectónicas e as características geomorfológicas da área visitada. Tamén se aprenderá o manexo do compás xeolóxico.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Seminario	O longo do curso, os alumnos poderán acudir as tutorías para plantexar as dúbihdas que lhes surxan na preparación dos traballos dos seminarios.
Prácticas de laboratorio	O longo do curso, os alumnos poderán acudir as tutorías para plantexar as dúbihdas que lhes surxan na preparación dos traballos de laboratorio.
Saídas de estudio	O longo do curo, os alumnos poderán acudir as tutorías para plantexar as dúbihdas que lhes surxan na preparación das prácticas de campo e expresar a suas dúbihdas e avances nos aspectos mais sobresaientes de sua memoria final.

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Lección maxistral	Asistencia e participación en debates e traballos individuais ou en grupo . Resultados da aprendizaxe avaliados: RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA6, RA7, RA8, RA10	20	A3 B1 A4 B2	D1 D3 D4 D9
Seminario	Asistencia e resolución de problemas relacionados cos mapas Topográficos e Xeolóxicos. Resultados de aprendizaxe avaliados: RA1, RA2, RA4, RA5, RA6, RA7, RA8,RA9	20	B1	D1 D4 D5
Prácticas de laboratorio	Asistencia a prácticas de laboratorio para o recoñecemento de minerais e rochas. Resultados del aprendizaje RA1, RA2, RA5, RA7, RA9	10	A3 B1 A4 B2	D1 D4 D5

Saídas de estudo	Asistencia ás saídas de estudo e entrega dunha memoria (100% de asistencia). Resultados de aprendizaxe avaliados: RA2, RA3, RA5, RA6, RA7, RA8, RA9, RA10, RA11	10 A4	A3	B2	C10	D1 D4 D5 D9
Exame de preguntas de desenvolvemento	Examen escrito no que se formularán preguntas de teoría e prácticas que incluirían aspectos desenvolvidos nas sesions maxiátrias, seminarios e prácticas. Resultados de aprendizaxe avaliados: RA1, RA2, RA4, RA5, RA6, RA7, RA8	40	A3	B1	C10	D1 D3 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

A modalidade de evaluación preferente é a Evaluación Continua. O alumno que deseche a Evaluación Global (o 100% da calificación no examen oficial) debe comunicárselo ao responsable da materia, sexa verbalmente ou por email o pola plataforma Moovi, nun plazo no superior a un mes do comezo da docencia da asignatura.

Exámenes

Fin de Carrera: 25 de Septembro de 2023 ás 16:00 horas.

1ª Edición: 10 de Novembro de 2023 ás 10:00 horas.

2ª Edición: 10 de Xullo de 2024 as 10:00 horas.

En caso de erro na transcripción das fechas de exámenes, as válidas serán as aprobadas oficialmente e publicadas no tablón de anuncios e na web do Centro

Convocatoria de Fin de Carrera:

A evaluación constará únicamente de un examen que valdrá o 100% da nota. No caso de no asistir a dito examen, o non aprobarlo, pasará a ser evaluado do mesmo modo que o resto dos alumnos/as.

Convocatoria de Noviembre (1ª Edición):

A nota final será a suma das obtidas nas diferentes probas metodolóxicas. A condición para que unha proba sexa puntuada, con excepción do examen de preguntas de desenrolo, e que esta supere o 30% da sua máxima calificación.

Os alumnos con obligaciones laborales debidamente xustificadas e que no poideran ter asistido o desarrollo do curso poderán realizar un traballo individual escrito referido a aspectos de Teoría (40%), outro respecto a Prácticas/Seminarios (20%) e o examen da asignatura (40%). Esta opción deberán solicitarla nun prazo non superior a un mes dende o comezo da docencia da asignatura para que poidan dispor do tempo necesario para a correcta realización dos traballos correspondentes.

Convocatoria de Julio (2ª Edición):

A evaluación se realizará únicamente con un examen escrito (100%).

Requírese do alumno que curse esta materia unha conducta responsable e honesta. Se considerará inadmisible o fraude (i.e. copia y/o plaxio) encaminado a falsear onivel de conhecemento o destreza alcanzado polo alumnado en cualquier tipo de proba, informe o traballo diseñado con este propósito. Esta conducta fraudulenta será sancionada ca firmeza e rigor que establece a normativa vixente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

- TARBUCK, E. J. Y LUTGENS, F. K., **Ciencias de la Tierra. Una introducción a la Geología Física**, 6ª Ed., Prentice Hall. Madrid, 2000
- OROZCO M., AZAÑON, J. M. AZOR, A., ALONSO-CHAVES; F., **Geología Física**, Paraninfo. Madrid, 2002
- R. RAMÓN-LLUCH Y L.M. MARTÍNEZ-TORRES, **Introducción a la cartografía geológica**, Bilbao: U. País Vasco., 1993
- POZO RODRIGUEZ, M.N, GONZALEZ YELAMOS, J.G, GINER ROBLES, J., **Geología Práctica: Introducción al reconocimiento de materiales y análisis de mapas**, Prentice Hall. Madrid, 2003
- AGUEDA, J.; ANGUITA, F. y otros., **Geología**, Ed. Rueda. Madrid, 1983
- MELÉNDEZ, I., **Geología de España**, Ed. Rueda. Madrid, 2004
- CORRALES, Y., ROSELL, J., SÁNCHEZ DE LA TORRE, L., VERA, J. y VILAS, L., **Estratigrafía**, Ed.Rueda. Madrid, 1977

Recomendacións

Outros comentarios

Recoméndase aos alumnos que dispoñan de ordenador e impresora.

Recoméndase aos alumnos que coñezan a ferramenta Moovi

Recoméndase aos alumnos que sepan administrar, escanear ou fotografiar documentos e reunilos nun único arquivo en formato PDF para que poidan remitirse mediante Moovi.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Física: Ampliación de física

Materia	Física: Ampliación de física			
Código	O01G261V01201			
Titulación	Grao en Ciencias Ambientais			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Física aplicada			
Coordinador/a	Álvarez Fernández, María Inés			
Profesorado	Álvarez Fernández, María Inés Arguilé Pérez, Beatriz			
Correo-e	ialvarez@uvigo.es			
Web	http://www.faitic.uvigo.es			
Descripción xeral	No primeiro ano desta titulación, preséntanse os coñecementos fundamentais de Física necesarios para unha mellor comprensión do resto de materias específicas do Grao. Tendo en conta, a diversidade de persoas que accede a esta titulación, este curso permitirá homoxeneizar o nivel de coñecementos do alumnado.			

A materia Ampliación de Física é unha materia de Formación Básica que consta de 6 créditos ECTS. Nela, introdúcese ao alumno nos aspectos básicos da Termodinámica e o Electromagnetismo cunha perspectiva enfocada ao campo alimentario/ambiental, con carácter tecnolóxico. Por outra banda, neste curso consolídase a formación do alumno no manexo do método científico co obxecto de que adquira as ferramentas básicas para unha análise racional da natureza.

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B1	Que os estudiantes sexan capaces de desenvolver habilidades de análises, sínteses e xestión da información no sector agroalimentario e do medio ambiente.
B2	Que os estudiantes sexan capaces de adquirir e aplicar habilidades e destrezas de traballo en equipo.
C1	Coñecer e comprender os fundamentos físicos, químicos e biolóxicos relacionados co medio e os seus procesos tecnolóxicos.
D1	Capacidade de análise, organización e planificación.
D3	Comunicación oral e escrita na lingua nativa e estranxeira.
D4	Capacidade de aprendizaxe autónoma e xestión da información.
D5	Capacidade de resolución de problemas e toma de decisións
D9	Traballo en equipo de carácter interdisciplinar

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

RA1: Coñecemento dos fundamentos da Termodinámica e do Electromagnetismo	A3	B1	C1
RA2: Motivación para o aprendizaxe autónomo			D4
RA3: Adquisición de espíritu crítico	A3		D1
RA4: Capacidade de síntese e análise da información		B2	D5
RA5: Capacidade para expoñer e presentar traballos de forma oral e escrita	A4	D3	D9

Contidos

Tema

TEMA 1. TEMPERATURA	1.1. Escala de temperatura Celsius e Fahrenheit 1.2. Termómetros de gas e escala de temperaturas absolutas 1.3. Dilatación térmica 1.4. Lei dos gases ideais 1.5. Ecuación de Van der Waals e isotermas líquido-vapor 1.6. Diagrama de fases
TEMA 2. CALOR E PRIMEIRO PRINCIPIO DA TERMODINÁMICA	2.1. Capacidade térmica e calor específica 2.2. Cambios de fase e calor latente 2.3. Transferencia de enerxía térmica 2.4. O primeiro principio da Termodinámica 2.5. Enerxía interna dun gas ideal 2.6. Traballo e o diagrama pV para un gas 2.7. Expansión adiabática cuasiestática dun gas

TEMA 3. SEGUNDO PRINCIPIO DA TERMODINÁMICA	3.1. Máquinas e motores térmicos e o segundo principio da Termodinámica 3.2. Refixeradores e o segundo principio da Termodinámica 3.3. Equivalencia entre os enunciados da máquina térmica e o refixerador 3.4. A máquina de Carnot 3.5. A bomba de calor 3.6. Entropía e desorde 3.7. Entropía e probabilidade
TEMA 4. CAMPO E POTENCIAL ELECTROSTÁTICO NO BALEIRO	4.1. Forzas entre cargas: Lei de Coulomb. 4.2. Campo electrostático. 4.3. Lei de Gauss. 4.4. Potencial electrostático. 4.5. Dipolo Eléctrico: campo e potencial
TEMA 5 CAMPO ELECTROSTÁTICO NA MATERIA	5.1. Campo e potencial en condutores cargados. 5.2. Capacidade dun condutor. Condensadores. Constante dieléctrica 5.3. Polarización e desprazamento eléctrico. 5.4. Enerxía electrostática.
TEMA 6 CORRENTE CONTINUA	6.1. Intensidade e densidade de corrente. Ecuación de continuidade. 6.2. Lei de Ohm. Resistencia e condutividade. 6.3. Forza electromotriz. Lei de Ohm xeneralizada. 6.4. Lei de Joule. 6.5. Leis de Kirchhoff.
TEMA 7 FORZAS E CAMPOS MAGNÉTICOS. INDUCIÓN ELECTROMAGNÉTICA	7.1. Forzas entre correntes. 7.2. Indución magnética: Lei de Biot e Savart. 7.3. Forza sobre cargas en movemento. 7.4. Momento sobre unha espira. 7.5. Ecuacións fundamentais do Campo. Teorema de Ampère. 7.6. Leis de Faraday e de Lenz. 7.7. Indución mutua e autoinducción. 7.8. Enerxía magnética.
SEMINARIOS	Resolución de boletíns con exercicios e cuestíons teóricas dos temas anteriores.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	26	84	110
Seminario	14	24	38
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Explicación dos fundamentos teóricos. Presentación da teoría da materia por parte do docente. As clases de teoría impartirán principalmente utilizando o método expositivo combinado co dialéctico, co apoio da bibliografía e materiais audiovisuais. Estimularase a participación do alumnado.
Seminario	De forma paralela ás sesións maxistrais, nos seminarios abordaranse exercicios relacionados coa materia. Os alumnos disporán previamente de boletíns para cada tema (moovi) co fin de que poidan pensar nos exercicios que se plantexan antes da sua realización nas horas de seminario. Unha parte dos mesmos resloverase pola profesora, mentres que outra parte resolverase por parte dos alumnos, ben sexa na aula ou de modo autónomo. Desta maneira preténdese conseguir unha participación activa de cada alumno, e fomentar o seu espírito racional.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Lección maxistral	Os alumnos poderán consultar coa profesora todas as dúbidas que teñan sobre calquera parte da materia, xa sexa en horario de tutorías ou a través de internet (vía e-mail ou as plataformas telemáticas de docencia).
Seminario	Os alumnos poderán consultar coa profesora todas as dúbidas que teñan sobre calquera parte da materia, xa sexa en horario de tutorías ou a través de internet (vía e-mail ou as plataformas telemáticas de docencia).

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Seminario	Avaliación das actividades propostas en clase, que son de entrega obligatoria.		30	A3	B2	D1 D3
	Resolución de boletíns, tanto de problemas como de cuestións teóricas, resolución de boletíns de problemas na aula, participación activa do alumnado en resposta as preguntas do profesorado e entrega de traballos sobre cuestións plantexadas polo profesorado para que os alumnos demostren a súa capacidade argumentativa.					D4 D5 D9
	Resultados de aprendizaxe: RA3 y RA4					
Exame de preguntas obxectivas	Exame parcial do bloque de Termodinámica para avaliar os coñecementos adquiridos na metodoloxía de Lección Maxistral.	35	A3 A4	B1 B2	C1	D1 D3
	Resultados de aprendizaxe: RA1, RA2 y RA5					
Exame de preguntas obxectivas	Exame parcial do bloque de Electromagnetismo para avaliar os coñecementos adquiridos na metodoloxía de Lección Maxistral.	35	A3 A4	B1 B2	C1	D1 D3
	Resultados de aprendizaxe: RA1, RA2 y RA5					

Outros comentarios sobre a Avaliación

1) Asistencia a clase:

É condición indispensable realizar os seminarios (asistir ao 100% das horas de seminarios) para poder aprobar a materia. Os alumnos que non poidan asistir por razón xustificada deberán porse en contacto coa responsable da materia durante as dúas primeiras semanas de clase mediante e-mail (á dirección ialvarez@uvigo.es).

2) Requisitos para aprobar a materia:

A modalidade de avaliação preferente é a Avaliación Continua. Aquel alumno que desexe a Evaluación Global (100% da calificación no exame oficial) debe comunicalo ao responsable da materia, por email ou a través da plataforma Moovi, nun prazo non superior a un mes dende o comezo da docencia da materia.

Exames: no caso da Avaliación Continua, é obrigatorio aprobar os dous exames parciais para poder aprobar a materia. No caso da Avaliación Global, é obrigatorio aprobar o exame final para poder aprobar a materia.

Seminarios: a cualificación neste apartado será a suma das obtidas en cada unha das entregas que se realice e poderá chegar ao 30% da nota global (para o alumno que realizase todas correctamente). Cando se constante que algunha entrega foi copiada nunha extensión que o responsable da materia considere substancial, esa entrega valorarase cun -10% da nota total da materia.

Cualificación da materia: para o alumno que non supere os exames, a cualificación da materia será a dos exames, sen sumárselle a parte correspondente a "Seminarios". O alumno que teña algunha cualificación (xa sexa en seminarios ou nos exames) non poderá levar a nota de "Non Presentado"

3) Convocatoria de fin de carreira: o alumno que opte por examinarse en fin de carreira será avaliado únicamente co exame (que valerá o 100% da nota). En caso de non asistir ao devandito exame, ou non aprobalo, pasará a ser avaliado do mesmo xeito que o resto de alumnos.

4) Avaliación Xullo: na segunda edición, en xullo, o alumno poderá elixir entre que se lle manteña a nota da metodoloxía de "Seminarios" (valorada co 30% da nota total) e que o exame represente un 70% da nota global, ou que non se lle manteña (nese caso o exame representará o 100% da nota). A opción por defecto será manter as notas da metodoloxía de "Seminarios".

5) Exames:

As datas de exames son as aprobadas pola Facultade de Ciencias:

Fin de carreira: 21 de setembro 2023 ás 16:00h.

1ª Edición: 3 junio 2024 ás 10:00h.

2ª Edición: 5 de xullo 2024 ás 16:00h.

(en caso de erro na transcripción das datas de exames, as válidas son as aprobadas oficialmente e publicadas no taboleiro de anuncios e na web do Centro)

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica**Bibliografía Complementaria**

P. A. Tipler, **Física para la Ciencia y la Tecnología vol.1**, Reverté, 2010

P. A. Tipler, **Física para la Ciencia y la Tecnología vol.2**, Reverté, 2010

M. Alonso, E. J. Finn, **Física General**, Fondo Educativo Interamericano, 2008

F. J. Bueche, **Física General**, McGraw-Hill, 2007

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS

Matemáticas: Ampliación de matemáticas

Materia	Matemáticas: Ampliación de matemáticas			
Código	O01G261V01202			
Titulación	Grao en Ciencias Ambientais			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Matemática aplicada II			
Coordinador/a	Cid Iglesias, María Begoña			
Profesorado	Castro Vidal, Alberto de Cid Iglesias, María Begoña			
Correo-e	bego@dma.uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Nesta materia proporcionase formación básica en matemáticas relacionada co medio e os seus procesos tecnolóxicos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B1	Que os estudiantes sexan capaces de desenvolver habilidades de análises, sínteses e xestión da información no sector agroalimentario e do medio ambiente.
B2	Que os estudiantes sexan capaces de adquirir e aplicar habilidades e destrezas de traballo en equipo.
C2	Coñecer e comprender os fundamentos básicos de matemáticas e estatística que permitan adquirir os coñecementos específicos relacionados co medio e os procesos tecnolóxicos.
D1	Capacidade de análise, organización e planificación.
D3	Comunicación oral e escrita na lingua nativa e estranxeira.
D4	Capacidade de aprendizaxe autónoma e xestión da información.
D5	Capacidade de resolución de problemas e toma de decisións
D9	Traballo en equipo de carácter interdisciplinar

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

RA 1 : Coñecer os fundamentos do cálculo diferencial de funcións de varias variables e as súas aplicacións para interpretar e modelizar aqueles problemas nos que interveñen multitud de causas e efectos.		C2	D4
			D5
RA 2 : Coñecer os fundamentos do cálculo integral de funcións de varias variables e as súas aplicacións		B1	C2
			D4
			D5
RA 3 : Coñecer os conceptos da teoría de ecuacións diferenciais para ser capaces de interpretar e resolver os problemas xerados nas ciencias e a técnica.		A3	C2
			D1
			D4
			D5
RA 4 : Coñecer os métodos numéricos para a resolución de problemas para os cales non hai solución a través de métodos exactos.		A3	B1
			C2
			D1
			D4
			D5
RA 5 : Utilizar os métodos numéricos para a resolución de ecuacións, integrais definidas e problemas de valor inicial.		A3	B1
			C2
			D1
			D4
			D5
RA 6 : Representar a realidade mediante a descripción estatística de datos muestrados, efectuar estimacións e tomar decisións baseándose nas mesmas.		A3	B1
			C2
			D1
			D4
			D5
RA 7 : Capacidade de traballo en grupo e de comunicación oral e escrita		A3	B2
			D3
			D9

Contidos

Tema

I: Funcións de varias variables.	1.- Cálculo diferencial e aplicacións. 2.- Cálculo integral e aplicacións.

II: Ecuacións diferenciais.	3.- Elementos da teoría de ecuacións diferenciais. 4.- Ecuacións diferenciais más usuais. 5.- Sistemas de ecuacións diferenciais.
III: Cálculo numérico.	6.- Resolución numérica de ecuacións. 7.- Interpolación numérica. 8.- Integración numérica.
IV: Introducción á estatística.	9.- Estadística descriptiva. 10.- Inferencia estadística.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	28	62	90
Resolución de problemas de forma autónoma	14	28	42
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	18	18

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Os temas exponzanse detalladamente nas clases. O alumno deberá acudir ás fontes bibliográficas e aprender a buscar a información non facilitada en clase; desta maneira, incentivarase a aprendizaxe autónoma.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a execución de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información disponible e a interpretación dos resultados. O alumno presentará exercicios e traballos durante o curso.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Resolución de problemas de forma autónoma	Nas tutorías atenderanse a aqueles alumnos que necesiten unha explicación más personalizada de cualquiera aspecto da materia.

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Resolución de problemas de forma autónoma	Realizarase unha proba escrita para cada unha das partes da materia para avaliar a resolución de exercicios e/ou problemas de forma autónoma. Cada proba terá un peso do 20%. RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA6, RA7	60	A3 A4	B1 B2	C2 D3 D4 D5 D9	D1 D3 D4 D5 D9
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización de forma individual dunha proba escrita final onde se avaliarán todos os contidos da materia. RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA6	40	A3 A4	B1 B2	C2 D3 D4 D5 D9	D1 D3 D4 D5 D9

Outros comentarios sobre a Avaliación

A modalidade de avaliação preferente é a avaliação continua. O/a estudiante que deseje a avaliação global (o 100% da cualificación no exame oficial) debe comunicalo ao responsable da materia, por email ou a través da plataforma Moovi, nun prazo non superior a un mes desde o comezo da docencia da materia.

1. Avaliación continua

A nota final dun/ha estudiante obterase mediante a suma das puntuacións obtidas en cada parte. Nesta modalidade, un/ha estudiante estará aprobado/a cando a súa nota final sexa maior ou igual que 5.

A cualificación obtida nas tarefas availables será válida tan só para o curso académico no que se realicen.

2. Avaliación global

O/A estudiante que opte por esta modalidade será avaliado únicamente co exame fixado na data oficial, que valerá o 100% da nota. Un/ha estudiante estará aprobado cando a nota do seu exame sexa maior ou igual que 5.

3. Datas de avaliación

Aprobadas oficialmente e publicadas no taboleiro de anuncios e na páxina web <http://fcou.uvigo.es>.

Fin de carreira: 19 de setembro 2023 ás 16:00h.

1ª Edición: 1 abril 2024 ás 10:00h.

2ª Edición: 3 de xullo 2024 ás 16:00h.

(en caso de erro na transcripción das datas de exames, as válidas son as aprobadas oficialmente e publicadas no taboleiro de anuncios e na web do Centro).

Compromiso ético

Espérase que os estudiantes presenten un comportamento ético adecuado. En caso de detectar un comportamento ético non adecuado (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o/a alumno/a non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Lémbrese a prohibición do uso de dispositivos móveis ou computadores portátiles en exercicios e prácticas dado que o Real Decreto 1791/2010, do 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do Estudante Universitario, establece no seu artigo 13.2.d), relativo aos deberes dos estudiantes universitarios, o deber de :

"Absterse da utilización ou cooperación en procedementos fraudulentos nas probas de avaliación, nos traballos que se realicen ou en documentos oficiais da universidade".

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BurdenR.L. ; Faires,J.D., **Análisis Numérico**, Editorial Iberoamericana, 2002

de Burgos, J., **Cálculo Infinitesimal de varias variables**, McGraw-Hill, 2008

de la Horra, J., **Estadística aplicada**, Díaz de Santos, 1995

Zill, D.G., **Ecuaciones diferenciales con aplicaciones**, Editorial Iberoamericana, 1982

Bibliografía Complementaria

Peralta, M.J. et al., **Estadística. Problemas resueltos**, Pirámide, 2000

Zill, D.G., **Ecuaciones diferenciales con aplicaciones de modelado**, Thomson, 2001

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Matemáticas: Matemáticas/O01G261V01104

DATOS IDENTIFICATIVOS

Química: Ampliación de química

Materia	Química: Ampliación de química			
Código	O01G261V01203			
Titulación	Grao en Ciencias Ambientais			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Castelán			
Departamento	Química Física			
Coordinador/a	Gómez Graña, Sergio			
Profesorado	Astray Dopazo, Gonzalo Gómez Graña, Sergio Soria López, Antón Vila Romeu, Nuria			
Correo-e	segomez@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Esta materia proporciona ao alumnado unha introdución aos coñecementos e habilidades en química necesarios para que poidan continuar con éxito a aprendizaxe das materias relacionadas de cursos superiores.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B1	Que os estudiantes sexan capaces de desenvolver habilidades de análises, sínteses e xestión da información no sector agroalimentario e do medio ambiente.
B2	Que os estudiantes sexan capaces de adquirir e aplicar habilidades e destrezas de traballo en equipo.
C1	Coñecer e comprender os fundamentos físicos, químicos e biolóxicos relacionados co medio e os seus procesos tecnolóxicos.
D1	Capacidade de análise, organización e planificación.
D3	Comunicación oral e escrita na lingua nativa e estranxeira.
D4	Capacidade de aprendizaxe autónoma e xestión da información.
D5	Capacidade de resolución de problemas e toma de decisións
D8	Capacidade de razonamento crítico e autocrítico

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

RA1: Equilibrio químico, teoría ácido-base, fase acuosa, procesos de solubilidade, aplicacións dos equilibrios acuosos, e equilibrio redox.	A3 A4	B1 B2	C1 D3 D4 D5 D8	D1
RA2: Cinética química			A3 A4	B1 B2 D3 D4 D5 D8

Contidos

Tema

1.-Termoquímica	Enerxía, cambio e conservación da enerxía, funcións de estado, calor, traballo, primeiro principio, lei de Hess.
2.- Entropía e enerxía de Gibbs	Procesos espontáneos, entropía, segundo e terceiro principio, enerxía de Gibbs.
3.- Equilibrio químico	Concepto de equilibrio, constantes de equilibrio, equilibrios homoxéneos e heteroxéneos, principio de Le Châtelier.

4.- Ácidos e bases. Equilibrio ácido-base	Definicións de ácido y base, pH, forza de ácidos e bases, constantes de ionización, propiedades ácido-base dos sales. Disoluciones reguladoras. Valoracións ácido-base.
5.- Equilibrio de solubilidade	Constante do producto de solubilidade. Solubilidade e solubilidade molar. Precipitación. Efecto do ion común. Formación de íons complexos.
6.- Electroquímica	Reaccións redox, celas galvánicas, potenciais estándar de redución, termodinámica de reaccións redox, ecuación de Nernst.
7.- Cinética Química	Velocidade, lei de velocidade, ecuacións integradas, enerxía de activación, ecuación de Arrhenius, mecanismos, catálise.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	14	5	19
Seminario	14	38	52
Traballo tutelado	0	6	6
Lección maxistral	28	23	51
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	5	5
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	5	5
Autoavalación	0	8	8
Exame de preguntas obxectivas	0	4	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Prácticas de laboratorio	Prácticas de laboratorio experimental que acompañan aos coñecementos teóricos. Planificaranse diferentes prácticas relacionadas cos contidos da materia para que o alumnado aplique os coñecementos adquiridos na teoría e nos seminarios, completando, así, a súa formación (presencial).
Seminario	Resolución de problemas tipo por parte do alumnado. O profesor formulará problemas e exercicios relacionados coa materia (presencial).
Traballo tutelado	Realización dun traballo voluntario relacionado con algún dos temas da materia.
Lección maxistral	Clases maxistrais que introducirán os coñecementos básicos do temario. Consistirán na exposición por parte do profesor dos aspectos más importantes dos contenidos da materia: bases teóricas e directrices dos traballos, e exercicios a desenvolver polo alumnado (presencial).

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Lección maxistral	Atenderanse as cuestións formuladas polo alumnado durante as sesións de clases maxistrais, fomentando ao máximo a interacción profesor-alumnado.
Prácticas de laboratorio	Atenderanse as cuestións formuladas polo alumnado durante as sesións de prácticas de laboratorio, fomentando ao máximo a interacción profesor-alumnado.
Seminario	Atenderanse as cuestións formuladas polo alumnado durante os seminarios, fomentando ao máximo a interacción profesor-alumnado.

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe				
Prácticas de laboratorio	Elaboración por grupos de prácticas de laboratorio. Os resultados de aprendizaxe avaliados son RA1 e RA2.	10 A4	A3 B2	B1 C2	C1 D2	D1 D3 D4 D5 D8	D1 D3 D4 D5 D8
Traballo tutelado	Elaboración dun traballo relacionado con algún dos temas da materia. Os resultados de aprendizaxe avaliados son RA1 e RA2.	35 A4	A3 B2	B1 C2	C1 D2	D1 D3 D4 D5 D8	D1 D3 D4 D5 D8
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de cuestións relacionadas cos seminarios. Os resultados de aprendizaxe avaliados son RA1 e RA2.	20 A4	A3 B2	B1 C2	C1 D2	D1 D3 D4 D5 D8	D1 D3 D4 D5 D8

Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración dunha memoria ou entrega dun informe ao final das sesións de laboratorio ou cando o docente o solicite. Poderáse realizar unha proba oral ou escrita. Os resultados de aprendizaxe avaliados son RA1 e RA2.	10	A3 A4	B1 B2	C1 D3 D4 D5 D8	D1
Exame de preguntas obxectivas	Proba onde se incorporarán cuestións relacionadas coa teoría. Os resultados de aprendizaxe avaliados son RA1 e RA2.	25	A3 A4	B1	C1	D1 D3 D4 D5 D8

Outros comentarios sobre a Avaliación

A modalidade de avaliação preferente é a avaliação Continua. Aquel/a alumno/a que desexe a avaliação global (100% da nota no exame final) debe comunicarselo o responsable da materia, por email o a través de Moovi, nun prazo non superior a un mes dende o comienzo da docencia da materia.

Os exames terán lugar nas seguintes datas de xeito presencial, salvo que a Universidade de Vigo decida o contrario.

- a) Fin de carreira: 27/09/2023 - 16:00
- b) Convocatoria fin de bimestre: 07/06/2024 - 16:00
- c) Convocatoria segunda oportunidade: 11/07/2024 - 10:00

En todo caso, de haber un erro na transcripción das datas, as válidas serán as aprobadas oficialmente e publicadas no taboleiro de anuncios e na páxina web do centro.

Na convocatoria de Fin de Carreira, o alumnado que opte por esta modalidade será avaliado únicamente polo exame que valerá o 100% da nota.

Na convocatoria de xullo, o alumnado poderá optar a ser avaliado únicamente polo exame que valdrá o 100% da nota.

AVALIACIÓN CONTINUA

Deberá obterse unha cualificación mínima de 4,0 na resolución de problemas e na proba de cuestións teóricas para superar a materia.

O cómputo da porcentaxe do resto de actividades será efectivo sempre cando se obteña unha puntuación mínima de 3.5 puntos. Ademais, requírese a asistencia ao 80% das sesións de prácticas de laboratorio.

No caso de que a calificación obtida no exame final sexa máis alta que o resultado de darlle un peso do 45% ao exame, 20% ás prácticas e 35% ao traballo tutelado, a calificación final será a obtida no exame.

O alumnado con ocupacións laborais, ou similares, que non poidan acudir con regularidade a algúna das actividades porase en contacto co profesor cando se inicie o bimestre.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ralph H. Petrucci, **Química general : principios y aplicaciones modernas**, 10ª Edición, Pearson-Prentice Hall, 2011
Peter Atkins y Loretta Jones, **Principios de química : los caminos del descubrimiento**, 5ª Edición, Médica Panamericana, 2012

Raymond Chang, **Química**, McGraw Hill, 2007

Bibliografía Complementaria

Peter Atkins, **Chemistry : a very short introduction**, New York : Oxford University Press, 2015

Ralph H. Petrucci, **General chemistry : principles and modern applications**, Pearson Education, 2007

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Introdución á enxeñaría química/O01G041V01405

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Química: Química/O01G041V01103

Outros comentarios

Para poder abordar con éxito esta signatura son suficientes los conocimientos básicos de química aprendidos durante la educación secundaria

DATOS IDENTIFICATIVOS

Informática: Informática

Materia	Informática: Informática			
Código	O01G261V01204			
Titulación	Grao en Ciencias Ambientais			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Informática			
Coordinador/a	Barreiro Alonso, Enrique Cuesta Morales, Pedro			
Profesorado	Barreiro Alonso, Enrique Cuesta Morales, Pedro Lado Touriño, María José			
Correo-e	enrique@uvigo.es pcuesta@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descripción xeral	Nesta materia establecéñense os contidos básicos de informática e de introdución á programación necesarios para os graduados e graduadas en Ciencias Ambientais			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

B1	Que os estudiantes sexan capaces de desenvolver habilidades de análises, sínteses e xestión da información no sector agroalimentario e do medio ambiente.
B4	Que os estudiantes sexan capaces de adaptarse a novas situacións, con grandes doses de creatividade e ideas para asumir o liderado.
B6	Que os estudiantes sexan capaces de entender a proxección social da ciencia.
C9	Coñecer e comprender o manexo de ferramentas informáticas de aplicación en materia ambiental.
D1	Capacidade de análise, organización e planificación.
D4	Capacidade de aprendizaxe autónoma e xestión da información.
D5	Capacidade de resolución de problemas e toma de decisións
D9	Traballo en equipo de carácter interdisciplinar

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
R1: Que sexa capaz de coñecer e comprender o manexo de ferramentas informáticas de aplicación en materia ambiental.	B1 B4 B6 C9 D1 D4 D5 D9

Contidos

Tema

1. Conceptos básicos de informática	1.1. Definicións básicas 1.2. Estrutura dunha computadora. Unidades funcionais 1.3. Prestacións dunha computadora 1.4. Tipos de computadoras 1.5. Software das computadoras 1.6. Redes de computadoras
2. Ferramentas colaborativas	2.1. Competencias dixitais 2.2. Redes sociais 2.3. Contornas persoais de aprendizaxe 2.4. Ferramentas 2.5. Seguridade na rede
3. Fundamentos de programación	3.1. Introdución 3.2. Variables e tipos de datos 3.2. Entrada/Saída 3.3. Estruturas de control: decisión e repetición 3.4. Funcións 3.5. Estruturas de datos: listas
4. Aplicación da programación á resolución de problemas no ámbito científico-técnico	4.1. Aplicacións prácticas no ámbito científico-técnico

Planificación	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	12	12	24
Seminario	14	28	42
Prácticas con apoio das TIC	16	32	48
Práctica de laboratorio	0	12	12
Exame de preguntas obxectivas	0	12	12
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	12	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	Descripción
Lección maxistral	Exposición dos principais contidos teóricos e prácticas da materia con axuda das TICs. Resultados de aprendizaxe traballados: R1.
Seminario	Análise ou resolución dun problema ou caso real, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, diagnosticalo e propor procedementos de solución, para ver a aplicación dos conceptos teóricos na realidade. Resultados de aprendizaxe traballados: R1.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos nun contexto determinado e de adquisición de habilidades básicas e procedementais en relación coa materia, a través das TIC. Resultados de aprendizaxe traballados: R1.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Lección maxistral	O alumnado terá un seguimento continuo e unha atención personalizada, a través das clases de resolución de exercicios e do control do traballo realizado. Tamén poderá asistir, se así o desexa, ás titorías personalizadas.
Seminario	O alumnado terá un seguimento continuo e unha atención personalizada, a través das clases de resolución de exercicios e do control do traballo realizado. Tamén poderá asistir, se así o desexa, ás titorías personalizadas.
Prácticas con apoio das TIC	O alumnado terá un seguimento continuo e unha atención personalizada, a través das clases de resolución de exercicios e do control do traballo realizado. Tamén poderá asistir, se así o desexa, ás titorías personalizadas.

Avaliación				
Metodoloxías	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Práctica de laboratorio	Probas nas que empregando o computador débense solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios aplicando os coñecementos adquiridos. Realizaranse dúas probas: - Proba de folla de cálculo: 15% - Proba de programación: 15% Resultados de aprendizaxe avaliados: R1.	30	B1 B4 D5 D9	C9 D1 D4 D5
Exame de preguntas obxectivas	Probas que avalían o coñecemento que inclúe preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos/as seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades. Avaliación de contidos do 3º bimestre. Resultados de aprendizaxe avaliados: R1.	35	B1 B4 B6	C9 D1 D4 D5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condiciones establecido/as polo profesor. Avaliación de contidos do 4º bimestre. Resultados de aprendizaxe avaliados: R1.	35	B1 B4	C9 D1 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA

EXAME TEORICO DE INFORMÁTICA

Descripción: exame tipo test dos contidos do 3º bimestre

Metodoloxía aplicada: exame de preguntas obxectivas

% Cualificación: 35%

% Mínimo: deberá obterse unha cualificación igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Resultados de formación e aprendizaxe avaliados: B1, B4, B6, C9, D1, D4, D5

Resultados previstos na materia avaliados: R1

PROBA DE FOLLA DE CÁLCULO

Descripción: proba na que empregando ordenador deben solucionarse unha serie de exercicios de folla de cálculo

Metodoloxía aplicada: práctica de laboratorio

% Cualificación: 15%

% Mínimo: deberá obterse unha cualificación igual o superior a 5 puntos sobre 10.

Resultados de formación e aprendizaxe avaliados: B1, B4, C9, D1, D4, D5, D9

Resultados previstos na materia avaliados: R1

EXAME TEÓRICO DE PROGRAMACIÓN

Descripción: exame escrito onde o alumno debe resolver unha serie de exercicios de programación

Metodoloxía aplicada: resolución de problemas e/ou exercicios

% Cualificación: 35%

% Mínimo: deberá obterse unha cualificación igual o superior a 5 puntos sobre 10.

Resultados de formación e aprendizaxe avaliados: B1, B4, C9, D1, D4, D5

Resultados previstos na materia avaliados: R1

PROBA PRÁCTICA DE PROGRAMACIÓN

Descripción: proba na que empregando ordenador deben resolverse unha serie de problemas de programación

Metodoloxía aplicada: práctica de laboratorio

% Cualificación: 15%

% Mínimo: deberá obterse unha cualificación igual o superior a 5 puntos sobre 10.

Resultados de formación e aprendizaxe avaliados: B1, B4, C9, D1, D4, D5, D9

Resultados previstos na materia avaliados: R1

-
- O alumnado deberá subir obrigatoriamente unha foto tipo carné ao perfil da plataforma Moovi nas 2 primeiras

semanas do curso.

- Todos os estudiantes que se presenten a calquera das probas enténdese que se acollen ao procedemento de avaliación continua descrito anteriormente.
- Se un/ha estudiante non se presenta a algunha das probas asignaráselle unha cualificación de 0 nela.
- Se un/ha estudiante abandona a avaliación continua para asistentes tendo sido xa avaliado/a dalgún contido da materia, considerarase que ten suspensa a convocatoria, e non poderá optar na mesma polo sistema de avaliación global.

SISTEMA DE AVALIACIÓN GLOBAL

Procedemento para a elección da modalidade de avaliación global: unha vez superado o prazo dun mes dende o comezo do cuadrimestre, habilitarase un prazo de 10 días hábiles para que o alumnado matriculado manifieste, formalmente, a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación global.

EXAME 3º BIMESTRE

Descripción: exame tipo test dos contidos do 3º bimestre incluíndo folla de cálculo

Metodoloxía aplicada: exame de preguntas obxectivas

% Cualificación: 50%

% Mínimo: deberá obterse unha cualificación igual o superior a 5 puntos sobre 10.

Resultados de formación e aprendizaxe avaliados: B1, B4, B6, C9, D1, D4, D5

Resultados previstos en la materia avaliados: R1

EXAME 4º BIMESTRE

Descripción: exame escrito onde o alumno debe resolver unha serie de exercicios de programación

Metodoloxía aplicada: resolución de problemas e/ou exercicios

% Cualificación: 50%

% Mínimo: deberá obterse unha cualificación igual o superior a 5 puntos sobre 10.

Resultados de formación e aprendizaxe avaliados: B1, B4, C9, D1, D4, D5

Resultados previstos en la materia avaliados: R1

CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA E FIN DE CARREIRA

Empregarase o sistema de avaliación global exposto anteriormente.

PROCESO DE CUALIFICACIÓN DE ACTAS

Independentemente da convocatoria, para superar a materia é IMPRESCINDIBLE sacar unha puntuación igual ou superior a 5 sobre 10 en todas e cada unha das partes que interveñen na avaliación. En caso de que non se dea esta situación, a cualificación final máxima será 4 (SUSPENSO).

DATAS DE AVALIACIÓN

- 1ª Edición: 05/06/2024 as 10:00 horas
- 2ª Edición: 12/07/2024 as 10:00 horas
- Fin de Carreira: 28/09/2023 as 10:00 horas

Todas as datas de exame que figuran no sistema de avaliación son as aprobadas pola Xunta de Facultade. En caso de erro ao transcribilas, a válida é a aprobada oficialmente e publicada no calendario de exames da Facultade de Ciencias.

EMPLEGO DE DISPOSITIVOS MÓBILES

Lémbrese a todo o alumnado a prohibición do uso de dispositivos móbiles en exercicios, prácticas e probas, en cumprimento do artigo 13.2.d) do Estatuto do Estudante Universitario, relativo aos deberes do estudiantado universitario, que establece o deber de "Abstenerse de la utilización o la cooperación en procedimientos fraudulentos en las pruebas de evaluación, en los trabajos que se realicen o en documentos oficiales de la universidad".

FRAUDE ACADÉMICO

Lémbrase a todo o alumnado que no primeiro apartado do artigo 42 do "REGULAMENTO SOBRE A AVALIACIÓN, A CUALIFICACIÓN E A CALIDADE DA DOCENCIA E DO PROCESO DE APRENDIZAXE DO ESTUDANTADO (Aprobado no claustro do 18 de abril de 2023)" indica que:"1. A actuación fraudulenta en calquera proba de avaliación implicará a cualificación de cero (suspenso) na acta da oportunidade de avaliación da convocatoria correspondente, iso con independencia do valor que sobre a cualificación global desta tivese a proba en cuestión e sen preuixido das posibles consecuencias de índole disciplinaria que poidan producirse."

CONSULTA/SOLICITUDE DE TITORÍAS

As titorías poden consultarse a través da páxina persoal do profesorado, accesible a través de <http://fcou.uvigo.es/gl/docencia/profesorado/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Prieto Espinosa, A.; Lloris Ruiz, A.; Torres Cantero, J.C., **Introducción a la Informática**, 4^a, McGraw-Hill, 2006

Beekman, George, **Introducción a la Informática**, 6^a, Pearson, 2005

Summerfield, Mark, **Python 3**, 1^a, Anaya, 2009

Bibliografía Complementaria

Sintes Marco, Bartolomé, **Introducción a la programación con Python**, Autoedición, 2017

Bahit, Eugenia, **Python para principiantes**, Autoedición, 2012

González Duque, Raúl, **Python para todos**, Autoedición, 2008

Recomendacións

Outros comentarios

RECOMENDACIÓNS

Orientacións para o estudo:

- Asistir ás clases presenciais.
- Realizar os exercicios propostos en prácticas e proxectos presentados.
- Revisar a bibliografía recomendada e os recursos web.

Pautas para a mellora e recuperación:

-Aqueles alumnos que teñan dificultades en seguir o ritmo de aprendizaxe da materia deberán acudir ás titorías co docente e ampliar o tempo dedicado á aprendizaxe autónoma.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Lexislación ambiental

Materia	Lexislación ambiental			
Código	O01G261V01205			
Titulación	Grao en Ciencias Ambientais			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Arias Carral, Manuel			
Profesorado	Arias Carral, Manuel Movilla Pateiro, Laura Orban Moreno, José Manuel			
Correo-e	arias@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/			
Descripción xeral	Materia destinada a proporcionar, desde un punto de vista material, os elementos básicos do réxime xurídico da protección do medio ambiente en España.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B1	Que os estudiantes sexan capaces de desenvolver habilidades de análises, sínteses e xestión da información no sector agroalimentario e do medio ambiente.
B2	Que os estudiantes sexan capaces de adquirir e aplicar habilidades e destrezas de traballo en equipo.
C6	Coñecer e comprender os distintos aspectos da planificación, xestión, valoración e conservación de recursos naturais.
D1	Capacidade de análise, organización e planificación.
D3	Comunicación oral e escrita na lingua nativa e estranxeira.
D4	Capacidade de aprendizaxe autónoma e xestión da información.
D5	Capacidade de resolución de problemas e toma de decisións
D9	Traballo en equipo de carácter interdisciplinar

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Que sexa capaz de coñecer e comprender os distintos aspectos da planificación, xestión, valoración e conservación de recursos naturais.

A3	B1	C6	D1
A4	B2	D3	
		D4	
		D5	
		D9	

Contidos

Tema

1. INTRODUCCIÓN	1.1 Concepto de Dereito do Medio Ambiente. 1.2 Protección Constitucional do Dereito do Medio Ambiente. 1.3 Marco europeo do Medio Ambiente.
2. COMPETENCIA E XERARQUÍA DAS NORMAS EN XERAL, E EN ESPECIAL DAS NORMAS AMBIENTAIS	
3. INTRODUCCIÓN AOS PROCEDIMENTOS ADMINISTRATIVOS AMBIENTAIS	
4. PROTECCIÓN DO PATRIMONIO NATURAL	4.1 Protección das costas. 4.2 Protección das augas. 4.3 Protección dos montes. 4.4 Outros supostos.
5. AVALIACIÓN DE IMPACTO AMBIENTAL. TÉCNICAS DE PLANIFICACIÓN E CONTROL DO MEDIO AMBIENTE. O DEREITO URBANÍSTICO E A PROTECCIÓN DO MEDIO AMBIENTE	

6. O DEREITO PENAL E A PROTECCIÓN DO MEDIO AMBIENTE	6.1 Concepto de Dereito penal. 6.2 Os delitos contra o medio ambiente e os recursos naturais. 6.3 Outros delitos: relativos a enerxía nuclear, riscos provocados por outros axentes, incendios. 6.4 Delitos contra a flora e a fauna. 6.5 Delitos de abandono e malos tratos animais.
7. O DEREITO INTERNACIONAL PÚBLICO E A PROTECCIÓN DO MEDIO AMBIENTE	7.1 Evolución. 7.2 Fontes. 7.3 Dimensión institucional. 7.4 Mecanismos de control da aplicación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	28	70	98
Seminario	14	28	42
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Exposición por parte do/o profesor/a, con axuda dos Tics, dos aspectos más importantes dos contidos do temario da materia, bases teóricas e/ou directrices do trabalho, exercicio ou proxecto a desenvolver polo/a estudiante (presencial). A exposición terá carácter participativa para o alumnado, que será convidado a resolver cuestións co auxilio de textos legais, debendo familiarizarse co seu uso na resolución de problemas xurídicos de carácter ambiental. O traballo en sesión maxistral DEBERÁ ser complementado pola/polo estudiante con traballo autónomo, e PODERÁ voluntariamente ser complementado con titorías individualizadas nos días e horas fixados pola Facultade.
Seminario	Na aula (presencial) ou mediante plataforma de teledocencia Moovi (non presencial), o/o profesor/a formulará problemas e/ou exercicios relacionados coa materia coa finalidade de repasar ou profundar nos contidos abordados nas sesións maxistrais. A título ilustrativo estas prácticas poderán consistir en: * Resolución de supostos prácticos. * Análise de contidos específicos (como sentenzas sobre contidos do temario). A primeira parte de cada taller dedicará a discutir e resolver casos prácticos, en ocasións preparados previamente polos/os alumnos/as e en ocasións preparados na propia aula. A segunda parte do taller dedicarase a resolver as dúbidas sobre os contidos da materia que poidan suscitar os/os alumnos/as. O traballo en seminarios DEBERÁ ser complementado pola/polo estudiante con traballo autónomo, e PODERÁ voluntariamente ser complementado con titorías individualizadas nos días e horas fixados pola Facultade.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Seminario	Análise ou resolución dun problema ou dun caso real, coa finalidade de comprendelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, diagnosticalo e propor procedementos de solución, aplicando na práctica os conceptos teóricos adquiridos. Atenderase aos estudiantes ao termo de cada clase, nas titorías presenciais no despacho de profesor e, por causas xustificadas, previa concertación, en titorías online. As titorías poderanse concertar con cada docente a través dos seus respectivos correos electrónicos, o consultándose en: moovi.uvigo.gal
Lección maxistral	Exposición dos principais contidos teóricos e prácticos da materia con axuda dos Tics e encerado.

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Lección maxistral	Valorarase a asistencia activa (asistencia + participación). Valorarase especialmente o esforzo e o interese do alumno.	30	B1	D1 D4
Seminario	Resultados de aprendizaxe: o alumno adquirirá competencias adecuadas para xestionar información ambiental, incluíndo a súa comunicación. Valorarase a asistencia activa (asistencia + participación). Valorarase especialmente o esforzo e o interese do alumno.	30	B2	D3 D5 D9
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resultados de aprendizaxe: desenvolveranse competencias para a resolución de problemas xurídicos de carácter ambiental. Concluído o período docente, nas datas fixadas no calendario oficial realizarase unha proba escrita con entre 2 e 5 preguntas curtas, de natureza teórica ou práctica, a responder en tempo reducido (entre media e unha hora) e en espazo reducido (entre unha e dúas caras dun folio). Os alumnos poderán utilizar como material de apoio textos legais. Resultados de aprendizaxe: o alumno demostrará a habilidade necesaria para coñecer e comprender os distintos aspectos da planificación, xestión, valoración e conservación de recursos naturais.	40	A3 A4	C6

Outros comentarios sobre a Avaliación

I - Sistemas de evaluación e preferencia da evaluación continua:

O alumnado poderá ser cualificado mediante un dos seguintes sistemas de evaluación:

- a) **Avaliación global:** a nota da materia coincidirá co 100% da cualificación obtida no exame final oficial.
- b) **Avaliación continua:** a nota da materia resultará dunha media ponderada entre o exame final e as probas practicadas durante o curso, conforme ao detalle que se exporá no apartado II seguinte.

A modalidade **preferente** é a evaluación continua. O alumnado que deseje o sistema de evaluación global (o 100% da cualificación no exame final), debe comunicarollo ao coordinador da materia, por email ou a través da plataforma Moovi, nun prazo non superior a un mes desde o comezo da docencia da materia.

Sen prexuízo do anterior, entenderase que o alumno **renuncia** á evaluación continua, pasando a cualificarse baixo o sistema de evaluación global, en calquera dos seguintes supostos:

- a) Cando acumule unha inasistencia superior ao 40% dos seminarios.
- b) Cando non supere a metade dos controis de evaluación continua que se mencionarán no apartado II seguinte.

II -Cualificación mediante o sistema de evaluación continua:

Os estudiantes que sigan o sistema de evaluación continua, obterán a súa nota final dunha media ponderada calculada da forma seguinte:

- a) o 40% da cualificación que mereza o exame final sobre o conxunto da materia.
- b) o 60% da cualificación que mereza a participación activa do estudiante nas actividades académicas (art. 20.1.d Regul. 18-3-2023), cos seguintes mecanismos correctores:

1º.- No caso de que a participación activa mereza unha cualificación inferior á do exame final, aquela non se terá en conta evitando o prexuízo do estudiante, salvo que derive de actuacións contrarias aos deberes contidos nos apartados b, c, d e e do art. 13.2 do R.D. 1791/2010, polo que se aproba o Estatuto do Estudante Universitario.

2º.- Para que a participación activa poida despregar efectos favorables sobre a evaluación do estudiante, a cualificación do exame final debe ser superior a 4 puntos sobre 10.

A mera asistencia non se valora. A presenza física dun estudiante en clase non é un mérito, nin representa unha actividade que acredite actitude ou aptitude nos termos necesarios para avaliar competencias, habilidades, coñecemento ou madurez.

En troques, si se valora na avaliación continua (art. 20.1.b e c Regul. 18-4-2023):

- a) a asistencia activa (asistencia + participación), que o alumno deberá demostrar superando as probas orais e/ou escritas ás que sexa sometido,
- b) a disposición para efectuar lecturas ou traballos complementarios titorizados polo equipo docente,
- c) e a participación voluntaria en actividades académicas presenciais complementarias.

Durante o período docente celebraranse, como mínimo, as seguintes probas de avaliación continua:

- a) Respecto ao temario de Dereito Penal, un control de 20 a 30 preguntas tipo test
- b) Respecto ao temario de Dereito Internacional, un control de 20 a 30 preguntas tipo test
- c) Respecto ao temario de Dereito Administrativo, dous controis de 20 a 30 preguntas tipo test cada un.

III -Extensión da cualificación de avaliación continua:

A cualificación obtida mediante a participación nas sesións maxistrais e seminarios conservarase durante todas as convocatorias do curso académico, excepto:

- a) na convocatoria de fin de carreira.
- b) na segunda edición (ou xullo), cando a cualificación de avaliación continua non alcance o nivel de aptitude mínimo. Neste suposto entenderase que o alumno renunciou válidamente á avaliación continua, cualificándose a materia únicamente co 100% da proba final.
- c) nun curso académico distinto a aquel onde se desenvolveu a avaliación continua.

IV -Convocatoria de fin de carreira:

Quen opte por examinarse en fin de carreira será avaliado únicamente co exame, que representará o 100% da nota da materia. En caso de non asistir a ese exame, ou non aprobalo, pasará a ser avaliado do mesmo xeito que o resto do alumnado.

V -Data dos exames finais:

As probas finais da materia celebraranse nas seguintes datas:

- Fin de carreira: 29/9/2023 ás 16 horas
- 1ª edición (fin do bimestre): 4/4/2024 ás 10 horas
- 2ª edición (xullo): 15/7/2024 ás 10 horas

En caso de erro ao mencionar as anteriores datas, prevalecerán as aprobadas oficialmente e publicadas pola Facultade no taboleiro de anuncios e na súa web oficial.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ALLI TURRILLAS, Juan-Cruz; LOZANO CUTANDA, Blanca, **ADMINISTRACION Y LEGISLACION AMBIENTAL**, 12ª o superior, Editorial Dykinson, SL, última edición

Bibliografía Complementaria

Editorial TECNOS, **Código de medio ambiente**, Última edición, Tecnos,
Dpto. de redacción CIVITAS, **Legislación sobre medio ambiente**, última edición, Aranzadi,
GARCÍA AMEZ, Javier, **RESPONSABILIDAD POR DAÑOS AL MEDIO AMBIENTE**, última edición, Aranzadi,
Caterini, Mario, **Delitos contra el medio ambiente y principios penales**, última edición, Tirant Lo Blanch,
Hinojo Rojas, M. y García García-Revillo, M., **La Protección del medio ambiente en el Derecho Internacional y en el Derecho de la Unión Europea**, última edición, TECNOS,

ADAME MARTÍNEZ, Francisco y otros, **Fiscalidad ambiental en España: situación actual y perspectivas de futuro**, última edición, Aranzadi,

Juste Ruiz, J. y Castillo Daudí, M., **La Protección del medio ambiente en el ámbito internacional y en la Unión Europea**, última edición, Tirant Lo Blanch,

Vicente Martínez, Rosario de, **Derecho penal del medio ambiente**, última edición, Iustel,

Martín García, Benigno, **La protección penal del medio ambiente y su relación con la seguridad pública y los derechos fundamentales**, última edición, Dykinson,

Quintero Olivares, Gonzalo, **Derecho penal ambiental**, última edición, Tirant lo Blanch,

Trapero Barreales, María Anunciación, **Los delitos de incendio, estragos y daños tras la reforma de la LO 7/2000 y la LO 15/2003**, última edición, Tirant lo Blanch,

Recomendación

Materias que continúan o temario

Xestión de residuos/O01G261V01401

Análise e calidade do aire/O01G261V01922

Enerxía e sostibilidade enerxética/O01G261V01505

Avaliación de impactos ambientais/O01G261V01503

Avaliación e conservación de solos/O01G261V01921

Ordenación do territorio e paisaxe/O01G261V01601
